

IRAKASKUNTZA-GIDA

2021/22

Ikastegia

231 - Psikologia Fakultatea

Zikl.

Zehaztugabea

Plana

GPSICO20 - Psikologiako Gradua

Ikastaroa

1. maila

IRAKASGAIA

25048 - Arreta, Pertzepzioa eta Motibazioa

ECTS kredituak: 6

IRAKASGAIAREN AZALPENA ETA TESTUINGURUA ZEHAZTEA

Irakasgai honen bidez, arretaren, pertzepzioaren eta motibazioaren psikologiaren oinarriko eta aplikatutako ikerketa-ildoak ezagutarazi nahi dira, eta prozesu horiei aplikatutako teoria garrantzitsuenak eta ikerketa-metodoak ere. Ikaslea gai izan daiteke prozesu horien funtzioen sarrera-ikuspegia eskuratzeko, baita diziplina anitzeko ikuspegia ere.

Irakasgai hau irakaskuntzako berrikuntza-proiektu baten parte da: oinarriko prozesu psikologikoak metodologia aktibo bidez aztertzeke jarrera zientifikoa, sortzailea eta autonomia sustatzea (IKDi321-22 kodea), EHUko Berrikuntzako, Gizarte Konpromisoko eta Kultur Ekintzako Errektoreordetzak bultzatuta.

Proiektu honen helburua da aurrera egitea gure unibertsitatearen hezkuntza-ereduan, IKD-i3 ereduan ("i ber hiru"). Eredu honek irakasgaiak optimizatu nahi ditu, gure unibertsitateak duen kapitalerantz bideratuz, funtsezko hiru alderditan: ikaskuntza (ikaskuntza), ikerketa (ikerkuntza) eta iraunkortasuna (iraunkortasuna).

Ikasleek irakasgaiaren irakaskuntza-gida osoago bat eskura dezakete ("ikaslearen gida" izeneko) E-gela plataformaren bidez.

GAITASUNAK / IRAKASGAIA IKASTEAREN EMAITZAK

Ikasgaiaren gaitasunak/ikaskuntzaren emaitzak

CE1 Arretaren, pertzepzioaren eta motibazioaren fenomenoak eta horiekin lotutako eredu teorikoak ezagutzea.

CE2 Prozesu psikologikoak neurtzeko gehien erabiltzen diren tresna nagusiak ezagutzea.

CE3 Eguneroko bizitzako egoera eta fenomenoei ezagutzak aplikatzea, kasuak eta arazoak aztertuz eta txosten idatziak eginez.

CE4 Hausnarketa kritikoa egiteko eta landutako edukiak autonomiaz kudeatzeko eta horri buruzko norberaren ideiak argudiatzeko gai izatea.

Irakasgaia lehen aipatutako IKD-i3 proiektuaren esparruan garatzean, garrantzi berezia emango zaio zeharkako konpetentzia hauen sustapenari (EHUren katalogotik ateratakoak, 2019):

- Autonomia eta autoerregulazioa (ikasleek ikasteko eta erabakiak hartzeko orduan prozesu kognitibo metakognitibo bidez kontzientzia har dezaten eta prozesu horiek optimiza ditzaten sustatuz)
- Konpromiso soziala (ikasleek ekintza enpatiko eta arduratsuak sustatuz, hainbat motatako erronken aurrean).
- Informazioaren kudeaketa eta herritartasun digitala (ikasleek informazio zientifikoa modu kritiko, fidagarri eta arduratsuan erabil dezaten saiatuz).
- Berrikuntza eta ekintzailtza (ikasleek beren berritzeko eta sortzeko gaitasuna optimiza dezaten sustatuz).
- Pentsamendu Kritikoa (aztertzeke eta zalantzan jartzeko gaitasuna bultzatuz eta iritzi arrazoituen balioaz jabetuz)

Zeharkako gaitasun horiek bilatzeak Garapen Iraunkorreko Helburu hauek lortzera bideratzen du irakasgaia (GIH, Agenda 2030, NBE).

A4, Kalitatezko hezkuntza.

A5, Genero-berdintasuna.

A8, Lan duina eta hazkunde ekonomikoa.

O10, Desberdintasunak murriztea.

Zeharkako gaitasun horiek dituen pertsona batek (pentsamendu kritikorako, zalantzan jartzeko, sormen-berrikuntzarako eta abarretarako joera duenak) aukera handiagoz sustatuko ditu garapen jasagarria, giza eskubideak, genero-berdintasuna, bakearen eta indarkeriarik ezaren kultura sustatzea, eta abar. Gainera, gaitasun horiek ekintzailtza eta erronka ekonomiko eta sozialei eraginkortasunez aurre egitea sustatuko dute.

CONTENIDOS TEÓRICO-PRÁCTICOS

I. GAI-MULTZOA: PSIKOLOGIA KOGNITIBOA

1. GAI: PROZESAMENDU KOGNITIBOA AZTERTZEKO SARRERA

1. Psikologia kognitiboa eta zientzia kognitiboa.
2. Psikologia kognitiboa eta metodo zientifikoa.
3. Psikologia kognitiboa: prozesuak.
4. Pertzepzioaren, arretaren eta motibazioaren hastapenak.

C1, C2, C3 eta C4 gaitasunak garatzea

II. GAI-MULTZOA: PERTZEPZIOA

1. GAIA: PERTZEPZIOAREN HASTAPENAK

1.2. Pertzepzio-prozesua: sentsaziotik pertzepziora.
C1, C2, C3 eta C4 gaitasunak garatzea

2. GAIA: PERTZEPZIOAREN AZTERKETARAKO HURBILKETAK

2.1. Fisiologikoa

2.2 psikofisikoa

3.2.1. Psikofisika klasikoa:

3.2.2 zer den psikofisika.

3.2.3 atalase absolutua.

3.2.4 metodo psikofisiko klasikoak.

3.2.5 atalase diferentziala eta horren neurketa.

3.2.6 seinaleak hautemateko teoria

3.2.6.1. Kasu teorikoak

3.2.6.2 sentikortasuna (d') eta erantzuteko irizpidea (b).

2.3 kognitiboa

C1, C2, C3 eta C4 gaitasunak garatzea

3. GAIA. PERTZEPZIO-ANTOLAMENDUA

3.1 formaren pertzepzioa

3.2 tamainaren pertzepzioa

3.3 eszenaren pertzepzioa

3.4 sakontasunaren pertzepzioa

3.5 mugimenduaren pertzepzioa

3.6 kolorearen pertzepzioa

C1, C2, C3 eta C4 gaitasunak garatzea

III. GAI-MULTZOA: ARRETA

1. GAIA: ARRETAREN HASTAPENAK

1.1 Zer da arreta?

1.2 arretaren dimentsioak

1.2.1 kontrola

1.2.2 pertzepziorako hautaketa

1.2.3 ekintzarako hautaketa

1.2.4 Arousal

1.3 arreta eta kontzientzia

1.3 arreta-sistemak

C1, C2, C3 eta C4 gaitasunak garatzea

2. GAIA: ARRETA SELEKTIBOA, ZATITUA ETA IRAUNKORRA.

1. Arreta jarraitua

2. Hautazko arreta

3. Arreta zatitua

C1, C2, C3 eta C4 gaitasunak garatzea

3. GAIA: BESTE ALDERDI BATZUK

1. Informazioa artatzea eta prozesatzea. Prozesu automatikoak eta kontrolatuak.

2. Disfuntzioak eta alterazioak

C1, C2, C3 eta C4 gaitasunak garatzea

IV. BLOKEA: MOTIBAZIOA

1. GAIA: MOTIBAZIOA

1. Sarrera.
 2. Motibazio-prozesua.
 3. Motibazioaren alderdi kognitiboak: planak, xedeak, disonantzia kognitiboa, autokontzeptua, espektatibak eta kausazko atribuzioak.
- C1, C2, C3 eta C4 gaitasunak garatzea

2. GAIA: MOTIBAZIO ESTRINTSEKOA ETA INTRINTSEKOA

1. Motibazio estrintsekoaren eta intrintsekoaren kontzeptuak.
2. Sariak, zigorrak eta pizgarriak arrazoitzeko eginkizuna.
3. Berez motibatzailea den jarduera bat eragiten duten faktoreak.
- 4.1. Kanpoko sariak motibazio intrintsekoan duten eragina: sariaren ezkutuko prezioa.
- 4.2. Kanpoko motibazio-orientazioaren beste ondorio negatibo batzuk.

C1, C2, C3 eta C4 gaitasunak garatzea

3. GAIA: BESTE MOTIBAZIO MOTA BATZUK

- 3.1. Motibazio biologikoak.
- 3.2. Lorpen-motibazioa.
- 3.3. Afiliazio-arrazoiak.
- 3.4. Botere-motibazioa.

C1, C2, C3 eta C4 gaitasunak garatzea

METODOLOGIA

Modalitate teorikoan, ikasleek irakaslearen eskutik jasoko dituzte eskola magistralak, eta ezinbestekoa izango da ikasleek alde aurretik irakasleak gomendatutako materiala (liburu-kapituluak, artikuluak, testuak, etab.) landu izana.

Modalitate praktikoetan (Gelako Praktikak, Tailerrak, Ordenagailuko Praktikak eta Mintegiak) hainbat jarduera praktiko egingo dira (esperimentuak, bideoak, probak). 10 aldiz, jarduera praktikoek PA ordu bat eta TAko ordu bat izango dituzte. Oro har, jarduera praktiko horiek honako programazio honen arabera garatuko dira:

1. Abiapuntuko arazo bat planteatzea, jarduera deskribatzea, helburuak, esparru teorikoaren azalpena, beharrezkoa bada, esperimentuak aurkeztea edo subjektu esperimentera gisa parte hartzea, bideoak ikustea (GP)

2. Emaitzak aztertzea eta ebaluatzea, probak egitea, eztabaidatzea

Adibidez, prozedura esperimentera, ikasleek modu kooperatiboan egingo dituzte jarduera desberdinak prozedura esperimentera beraren inguruan. Praktika bakoitza Gelako Praktiken (PA) saio batean hasiko da. Saio horretan, irakasleak zenbait fenomenori buruzko sarrera labur bat egingo du. Haien esperimentera, esperimentera bat egingo da, eta ikasleak izango dira subjektu esperimentera.

Tailerreko (TAko) ondorengo saio batean, baldintza edo talde esperimentera datuak bildu, grafikoak egin eta emaitzak aztertuko dituzte, planteatutako arazoari buruzko ondorioak ateratzeko.

C1, C2 eta C4 gaitasunak garatzea

Irakasgaia lehen aipatutako IKD-i3 proiektuaren esparruan garatzean, ikasleek bi jarduera praktiko osagarritan (jarduera boluntarioak, anonimoak, berez prestakuntza-balioa dutenak eta nahiko laburrak) jardungo dute, "Helburu" diren gaitasunen eskuratzeko-maila ebaluatzeko.

Lehenengo jarduera ikasturtearen hiru unetan egingo da (ikasturtearen hasieran, erdian eta amaieran), eta 3-4 orrialdeko artikulua zientifiko labur bat irakurriko da, eta ondoren:

- 1) laburtzea (informazio zientifikoak, idatzizko adierazpena, sintesi-gaitasuna erabiltzen direla frogatzeko),
- 2) haren analisi kritiko labur bat egitea (pentsamendu kritikoak eta adierazpen idatzia erakusteko)
- 3) eta artikuluan aurkeztutako ikerketa-ildoari jarraituko dion diseinu esperimentera bat proposatzea (sormena eta berrikuntza erakusteko).

Beste jarduera ikasturtearen bi unetan egingo da (hasieran eta amaieran), eta kontzeptuen ausazko pareak proposatzean eta parte-hartzaileei 0tik 100era bitarteko eskalan kontzeptu horien artean hautematen duten distantzia baloratzea eskatzean datza. Pare horietan, irakasgaiaren xede diren prozesu psikologikoen kontzeptuak eta psikologiaren hainbat arloekin lotutako beste kontzeptu batzuk sartuko dira. Zeregin horren bidez, ikasleek erabiltzen dituzten sare semantikoen bilakaerari buruzko ezagutza lortu nahi da, prozesu kognitiboekin lotutako kontzeptu akademikoei dagokienez.

IRAKASKUNTZA MOTAK

Eskola mota	M	S	GA	GL	GO	GCL	TA	TI	GCA
Ikasgelako eskola-orduak	32	2	13		3		10		
Horas de Actividad No Presencial del Alumno/a	48	3	19,5		4,5		15		

Legenda: M: Magistrala

GL: Laborategiko p.

TA: Tailerra

S: Mintegia

GO: Ordenagailuko p.

TI: Tailer Ind.

GA: Gelako p.

GCL: P. klinikoak

GCA: Landa p.

EBALUAZIO-SISTEMAK

- Azken ebaluazioaren sistema

KALIFIKAZIOKO TRESNAK ETA EHUNEKOAK

- Test motatako proba % 100

OHIKO DEIALDIA: ORIENTAZIOAK ETA UKO EGITEA

Arreta, pertzeptzioa eta motibazioko azken azterketak zati bat praktikoa eta beste bat teorikoa izango ditu. Azterketa teorikoak notaren %60a, eta azterketa praktikoa notaren %40a balioko ditu.

IRAKASGAI HONETAN AZTERKETARA EZ AURKEZTEAREKIN NAHIKOA IZANGO DA KONBOKATORIARA ERRENUNTZIA EGITEKO.

Ikasgelaz kanpoko irakaskuntza planan, pertzeptzioa eta motibazioko azken azterketak zati bat praktikoa eta beste bat teorikoa izango ditu. Azterketa teorikoak notaren %60a, eta azterketa praktikoa notaren %40a balioko ditu.

- Azterketa teorikoa 15-20 galderakoa izango da, test moduko edo/eta galdera irekiak erantzun motzekin (3-5 lerro). Galdera hauek teorikoak, eguneroko bizitzara egokituak, kasu edota egoera espeimentalak izango dira ikerketa prozesuei buruzkoak.

- Azterketa praktikoa ebaluatzeko praktiketan landutako edukiei buruzko 5-10 galdera test moduko edo/eta galdera irekiak erantzun motzekin (3-5 lerro). Online bidez emandako dozentziari hobeago egokitzeko talderen batean azterketa hau lan batekin ordezkatu da.

Azterketak, teorikoa eta praktikoa, egelan eskuragarri egongo dira azterketa ofizialeren egunean eta orduan, eta irakasleari azterketa hau osatuta bidaltzeko egun osoa izango duzue, gaueko 12etan jaso ez diren azterketak ez aurkeztuak bezala kontsideratuko dira.

EZOHIKO DEIALDIA: ORIENTAZIOAK ETA UKO EGITEA

NAHITAEZ ERABILI BEHARREKO MATERIALAK

Irakasleak gomendaturiko materiala

BIBLIOGRAFÍA

Oinarrizko bibliografia

BALLESTEROS, S. (2002). Psicología general II: Atención y percepción. Madrid: UNED.

COREN, S.; WARD, L.M. y ENNS, J.T. (2000). Sensación y percepción. México: McGraw-Hill.

GOLDSTEIN, E.B. (2006). Sensación y percepción. Madrid: Debate.

IRAOLA, J. Y SOROA, M. (2004). Giza Pertzeptzioa eta Arreta: Praktiken bilduma. Bilbo: UPV-EHU. (<http://testubiltegia.ehu.es>).

MONSERRAT, J. (1998). La percepción visual. Madrid: Biblioteca Nueva.

MUNAR, E.; ROSELLÓ, J. y SÁNCHEZ-CABACO, A. (1999). Atención y percepción. Madrid: Alianza editorial.

SANCHEZ-CABACO, A. y ARANA, J.M. (1997). Manual de prácticas de percepción y atención. Salamanca: Amarú.

Gehiago sakontzeko bibliografia

BLANCO, M.J. (1996). Psicofísica. Madrid: Universitas.

GARCÍA SEVILLA, J. (1997). Psicología de la atención. Madrid: Síntesis.

IRAOLA, J. eta SOROA, M. (2004). Giza pertzepzioa eta arreta: praktiken bilduma. Bilbo: EHU.
(<http://testubiltegia.ehu.es>).
KAHNEMAN, D. (1997). Atención y esfuerzo. Madrid: Biblioteca Nueva
MATLIN, M.W. eta FOLEY, H. (1996). Sensación y percepción. Mexico: Pentice Hall.
MONSERRAT, J. (1998). La percepción visual. Madrid: Biblioteca Nueva.
MUÑIZ, J. (1991). Introducción a los métodos psicofísicos. Barcelona: PPU.
ROSELLÓ, J. (1997). Psicología de la atención. Introducción al mecanismo atencional. Madrid: Pirámide.

Aldizkariak

Psicológica: <http://www.uv.es/revispsi/>
Psichotema: <http://www.psicothema.com/>

Interneteko helbide interesgarriak

www.sciencedirect.com

OHARRAK

• Irakaskuntza-plan birtual alternatiboa

Aurrez aurrekoa ez den irakaskuntza-plana irakasgaiaren irakaskuntza-gidak egungo salbuespen-egoeretara egokitzea da (Covid-19 pandemia), eta web-orrian argitaratutako irakaskuntza-gida ofiziala alda eta ordezkatu dezake.

1. Klase magistralak:

Ikasleek landu behar dituzten material guztiak eskuragarri egongo dira eGelan. Eskolak birtualki emango dira, eGela eta Blackboard Collaborate (BBC) tresnaren bidez, denbora errealean, eta/edo ikasleek grabazioak eGelan izango dituzte eskura.

2. Klase praktikoak:

- Gelako praktikak + Tailerrak: eGelan eskuragarri dauden PPTak egongo dira, eta saio horietan garatu beharreko zeregin praktikoei buruzko argibideak emango dira aldeztatik. Irakaslea Blackboard Collaborate (BBC) eta/edo posta elektronikoen bidez konektatuko da, egindako jarduerak bateratzeko eta zalantzak argitzeko.

Hainbat jarduera praktikoko egingo dira, eta horien artean prozedura esperimentalak landuko dira. Prozedura horietan, ikasleek hainbat jarduera egingo dituzte (eta hainbat modalitateetan), prozedura esperimental beraren inguruan. Praktika bakoitza Gelako Praktiken (PA) saio batean hasiko da. Saio honetan, irakasleak prozedura esperimental baten logika azalduko du eta esperimentutik datozen datuak aldeztatik deskribatutako logikaren arabera interpretatuko ditu. Tailerreko (TA) edo ordenagailu-praktikako (PO) ondorengo saio batean, ikasleek esperimentuaren inguruko ariketak egingo dituzte.

- Mintegia: test motako proba birtual batez ordezkatuak

- Pos: programetarako esteken bidez egingo dira.

3. Tutoretzak: posta elektronikoa, zoom edo BBC bidez artatuak.

4. Beste alderdi garrantzitsu batzuk: eGelan jardueren kronograma bat jarriko da ikasleen eskura, data, ordua eta zereginen deskribapen laburra adierazita.

5. Ebaluazioa:

APMko azken azterketak alderdi teorikoa eta praktikoa ditu. Azterketa teorikoa ikasgaiaren notaren % 60 da, eta alderdi praktikoa % 40.

- Azterketa teorikoak 15-20 galdera izango ditu, test motakoak, oso irekiak (3-5 lerrotan erantzuteko). Galderak teorikoak, testuinguruan kokatuak eta eguneroko bizitzako egoeretara aplikatuak izan daitezke, kasu edo egoera esperimental moduan, eta aztergai diren prozesuekin lotuta egongo dira.

- Azterketa praktikokoak test erako 5-10 galdera izango ditu, oso irekiak (3-5 lerrotan erantzun beharrekoak), egindako praktiken edukiei buruzkoak. Taldeetan, talderen batean, online eskolak ematearen berezitasunetara hobeto egokitze, azterketa horren ordezkari lan bat egin daiteke.

Azterketak, teorikoa zein praktikoa, e-gela bidez eskuratu ahal izango dira, zehaztutako egun eta ordutik aurrera, hala

nola egun eta ordu ofizialak.